

*Jaké by to pro mne bylo,
kdyby se moji rodiče rozešli?*

Miminko

Jsem téměř ve všem závislé na dospělých, bez jejich péče nemohu dobře prospívat – fyzicky ani emočně. Vyvíjím se ve vztahu se svými rodiči, který se tvoří skrze pravidelnou péči o mé fyzické potřeby a společnou hru. I když jsem ze všech nejmenší a nejkřehčí, dokonale vnímám emoce kolem sebe, bezpečně poznám stres, a když se mi něco nelíbí, pláču. Také si všechno pamatuji, i když na to nevypadám, své vzpomínky ukládám v neverbální paměti. Potřebuji vědět, že svět je bezpečné, srozumitelné a předvídatelné místo, ve kterém mě mají rádi. A kdyby se rodiče rozešli? Jsem moc malá na to, abych si to představilo. Jsem pouze „ted“ a tady“ a nemám představu něčeho, na co se zrovna nedívám. Určitě však potřebuji, aby mi byl nablízku můj „stálý“ rodič, tedy ten, který je se mnou od narození nejvíce a skrze kterého se vyvíjí můj mozek. Kdyby u mě nebyl, některá moje mozková centra by se mohla vyvíjet nevýhodně a to bych nechtělo. Potřebuji, aby mi byl můj „stálý“ rodič nablízku tak dlouho, dokud se nezačnu osamostatňovat.

Batole

Stále jsem velmi závislé na dospělých, ale chci dělat věci samo. Vzdoruji rodičům, snažím se všemožně vyhnout jejich požadavkům a prosazuji ty své. I když se to nezdá, začínám se osamostatňovat! K tomu potřebuji, aby mi rodiče byli stále nablízku, ale chránili mě a pomáhali mi „pouze tak akorát“. Moje myšlení je nezralé – nevím, co je to zítra nebo za týden, žiju „ted“ a tady“. Pořád ještě neumím vyjádřit svoje potřeby, protože neumím ještě dost dobře mluvit, a občas ani nevím, co vlastně chci. Potřebuji skrze bezpečí se svými dospělými a pravidelný režim pomalu nabírat jistotu a zkoušet svět kolem.

Předškolák

Chodím do školky a umím popisovat svoje zkušenosti. Umím tvořit a všechno mě zajímá. Učím se zvládat těžké úkoly. Také se však hodně bojím – bubáků pod postelí nebo ve skříni, v noci se budím zlými sny. Kdyby od nás jeden z mých rodičů odešel, asi bych se moc bál/-a, že mě opustí i ten druhý a já budu úplně sám/-a. Protože jsem hodně malý/-á, myslím si, že se všechno točí kolem mě, a také, že za hodně věcí můžu. Zkrátka už jsem takový/-á, mívám pak pocitu viny, že se něco zlého stalo kvůli mně, třeba proto, že jsem nebyl/-a dost hodný/-á a neuklízěl/-a si hračky. Protože už rozumím rozdíl mezi holčičkou a chlapečkem a uvědomuji si, kdo jsem já, potřebuji se pro další vývoj identifikovat s rodičem stejného pohlaví, abych věděl/-a, co tato role obnáší.

Mladší školák

Jsem ve škole, učím se číst, psát, počítat a další potřebné věci. Báví mě hry, které mají jasná pravidla, a nemám rád/-a podvádění. Věřím své paní učitelce a také svým rodičům, co řeknou, to platí. I když už působím, že jsem velký/-á, pořád se bojím bubáků pod postelí a mívám ošklivé sny. To mě ještě nepřešlo. Kdyby se mí rodiče rozešli, myslím, že by za to jeden z nich mohl, moc bych se na něj zlobil/-a a dost možná bych ho ani nechtěl/-a vidět. Svět se dělí na dobro a zlo. A tak to prostě je. To ale neznamená, že by se mi nestýskalo. Stýskalo a moc. Tajně bych si přál/-a, aby se rodiče k sobě vrátili. Přiznám se, že bych promýšlel/-a plány, jak to zařídit.

Starší školák

Všechno potřebné už umím. Ted' potřebuji hlavně své kamarády a učit se s nimi být. Se svými rodiči mám stabilní vztah, zažili jsme spolu mnoho věcí. Chápu abstraktní pojmy, zvládnou algebraické výrazy a rozumím i chemické tabulce prvků. Také moc dobře vím, jak se rodí děti, o chromozomu X a Y jsem si hodně nastudoval/-a. Neříkejte to na mě rodičům, ale zkouším to aplikovat v praxi. Kdyby se naši rozešli? Protože už vím, co to rozchod znamená, bylo by mi jasné, že za to mohou oba. Ale i tak bych byl/-a našťvaný/-á na jednoho víc. Hlavně bych chtěl/-a, aby mě naši kvůli tomu nestěhovali pryč od mých kamarádů a aby mě do svých sporů nezatahovali. Já se potřebuji teď soustředit na svou budoucnost. Přece jen, jednou možná budu taky rodičem.